

Цао Цзін

аспірант

Навчально-науковий інститут філології

Київського національного університету імені Тараса Шевченка

м. Київ, Україна

ІДЕЙНО-ХОУДОЖНЯ ЦІННІСТЬ НАРОДИХ ПІСЕНЬ ПІВНІЧНОЇ ШЕНЬСІ У РОМАНІ ЛУ ЯО «ЗВИЧАЙНИЙ СВІТ»

Ключові слова: Китай, Північна Шеньсі, народні пісні.

Лу Яо (路遥, справжнє ім'я Ван Вейго 王卫国, 1949–1992) – яскравий представник плеяди китайських письменників, творчість яких розвивалася в руслі «літератури реформ». Його основні твори – оповідання «Трагічна сцена» («惊心动魄的一幕», 1980), повісті «Доля» («人生», 1982) і «Тяжкі часи» («在困难的日子里», 1982), роман «Звичайний світ» («平凡的世界», 1986–1989) та ін. присвячені опису життя сільських жителів гірського району Шеньсі в період економічних реформ 1970-х–1980-х рр. Автор не прагне запропонувати свій «сценарій реформ» на селі, як це намагалися зробити інші письменники, натомість Лу Яо репрезентує реформи як складний період сумнівів, заперечень, втрат і одночасно – віри молодого покоління у краще майбутнє. В основі усіх творів Лу Яо лежать складні психологічні та соціальні конфлікти, розв'язання яких намагаються знайти герої. У рамках такої творчої концепції Лу Яо майстерно залучає місцевий фольклор (зокрема народні пісні Північних регіонів провінції Шеньсі 陕北民歌) аби відтворити духовний стан персонажів.

Метою запропонованого дослідження є визначення ідейно-художньої цінності народних пісень Північної Шеньсі у романі Лу Яо «Звичайний світ», а також виявлення ролі народного мистецтва у розвитку сюжетної лінії, висвітлення духовного світу письменника та створення яскравих персонажів.

Актуальність нашого дослідження полягає у необхідності здійснення аналізу народних пісень Північної Шеньсі у творчості Лу Яо як елемента розвитку сюжетної лінії та відображення психологічних станів персонажів. Це уможливить з'ясування ролі народного мистецтва у сучасній китайській літературі реалістичного напрямку.

Успіх літературного твору невід'ємний від майстерності автора створювати яскравих персонажів. Останні вимагають особливої уваги

до відображення психологічних станів та душевних переживань персонажів, які Лу Яо створює, зокрема, завдяки залученню автентичних народних пісень Північної Шеньсі.

У статті застосовані такі методи дослідження: 1) дефінітивний – задля визначення поняття «народна пісня північної Шеньсі» та з'ясування сутності естетичної системи цінностей; 2) культурно-історичний – задля встановлення етнонаціональної специфіки фольклорних образів та символів у сучасній китайській літературі (зокрема, творчості Лу Яо); 3) метод психоаналізу – з метою виявлення зв'язку між духовним станом персонажів та символізму народно-пісенного мистецтва.

Наше дослідження дало підстави стверджувати, що у романі «Звичайний світ» використання Лу Яо народних пісень Північної частини провінції Шеньсі спрямоване на виконання наступних художніх завдань:

1. Значна кількість цитат з народних пісень Північної Шеньсі мають особливу естетичну цінність, тісно пов'язану зі специфікою місцевого етнічного мистецтва та глибокою зацікавленістю автора в їхньому розкритті.

2. Фрагменти з народних пісень Північної Шеньсі, вжиті у тексті роману «Звичайний світ», уможливило створення динамічних та емоційно насичених портретних характеристик персонажів: уникнення постійної деталізації в описах персонажів компенсується проєкцією їхніх життєвих ситуацій на драматичні конфлікти народних пісень. Таким чином увиразнюються душевні переживання героїв та зміни їхніх психологічних станів.

3. Варто визнати, що залучення досить специфічних текстів народних пісень Північної Шеньсі в літературні твори, може справляти негативний вплив на художню палітру цих творів, а також їх популяризацію. Так, зміст та естетична цінність текстів народного мистецтва може бути незрозумілою читачам, які не володіють місцевим діалектом, а отже не здатні вповні перейнятися змістом твору. Такі тексти також викликають певні труднощі в процесі перекладу іноземними мовами та адекватному сприйнятті іноземними реципієнтами, а отже й мають обмежені можливості щодо поширення серед світової читацької спільноти. Це певною мірою стосується творчості Лу Яо, який активно використовує пісенний фольклор у своїх текстах. Водночас цей прийом безсумнівно оживлює реалістичну нарацію Лу Яо, увиразнює художню специфіку його творів та відіграє роль своєрідного «маркера» авторського ідіостилю.

Література:

1. Введение в литературоведение (теория литературы) : уч.-метод. пособие / автор-сост. Безруков А. Н. Бирск : Изд-во Бирской гос. социально- педагогической академии, 2009. 180 с.
2. Уэллек Р., Уоррен О. Теория литературы. Москва : Прогресс, 1978. 318 с.
3. Фарино Ежи Введение в литературоведение : уч. пособие. СПб. : Изд-во РГПУ им. А. И. Герцена, 2004. 639 с.
4. Цао Цзін Типовий художній образ «юнака, котрий перебуває в пошуку» у повісті Лу Яо «Доля». *Мова і культура*. 2020. Вип. 22. Т. IV(199). С. 108–116.
5. 曹为.试论文学审美的三种境界.*南京理工大学学报*. 2018年. 第31卷, 第5期, 第45-49页.
6. 陈维型. 论艺术的价值取向.*淮北煤师院学报*.1990年.第2期, 第41-47页.
7. 厚夫, 路遥传, 北京, 人民文学出版社, 2014年, 共379页.
8. 刘学明.新时期小说文化叙事的三种形态及其文学意义. *中国现代文学论丛*, 2019年第2期, 第103-111页.
9. 堃耘. 陕北文学与陕北文化. *延安大学学报*. 1997年.第3期, 第76–79页.
- 10.路遥.平凡的世界.北京:十月文艺出版社.2013-5, 共1240页.
- 11.路遥研究资料 / 雷达主编, 李文琴编选. 济南:山东文艺出版社.2006, 共582页.
- 12.马至融、向怡. 陕北文化的沉积与陕北文学的审美风范.*延安大学学报*.1996年.第3期, 第93-97页.
- 13.文学理论教程/童庆炳主编.修订2版. 北京:高等教育出版社.2005, 共389页.